

ΕΛΕΝΗ ΔΙΚΑΙΟΥ

Φ.
ΛΟΝΤΟ
ΣΕ
ΔΙΠΛΟ ΚΑΘΡΕΦΤΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Η μάνα μου από τότε που τη θυμάμαι είχε μεγάλο κόλλημα με τη σιλονέτα. Εκείνη ήταν πάντα αδύνατη, έτσι έλεγε, τουλάχιστον, κι ας είχαμε δει φωτογραφίες της απ' το χωριό όταν πήγαινε στο δημοτικό που έδειχναν πως δεν ήταν βέβαια χοντρή, αλλά σε καμιά περίπτωση δε θα την έλεγες καιτσιλιβίθρα.

Το άλλο κόλλημα της μάνας μου ήταν να ενημερώνεται για τα πάντα. Μόδα, υγιεινή διατροφή, ποια σχολή ξένων γλωσσών είναι η καλύτερη στον Πειραιά και ποια απ' τις σχολές μπαλέτου είχε απλώς όνομα και όχι ουσία, από ποιον κρεοπώλη έπρεπε να ψωνίζουμε γιατί έφερνε τα κρέατα κατευθείαν απ' το χωριό του μέχρι το νησί από το οποίο προέρχονταν τα ψάρια στο ψαράδικο της γειτονιάς. Εκτός από λογίστρια στο τζαμάδικο είχε γίνει «ειδική» ακόμη και στα φάρμακα, ποιο, για παράδειγμα, ήταν το καλύτερο για την πίεση του παππού ή για τη χοληστερίνη του. Κι όλα αυτά με τόση σιγουριά, που σε έπειθε αμέσως πως ήξερε πάρα πολύ καλά τι λέει.

Τα περισσότερα απ' τα παραπάνω δε με αφορούσαν, όμως μετά τον θάνατο της γιαγιάς και ειδικά με-

τά από κείνη την «ιστορική» πρώτη μέρα στο καινούριο σχολείο, το θέμα του φαγητού έγινε τόσο τεράστιο που τα κάλυπτε όλα, ξεκινώντας από την επιτακτική ανάγκη να αδυνατίσω το συντομότερο.

Και τα πράγματα γίνονταν χειρότερα εξαιτίας του αδερφού μου. Η αγάπη μεταξύ μας ήταν δεδομένη, τον προστάτενα κάποιες φορές σαν μεγαλύτερη, τον ζήλευνα κάποιες άλλες. Δεν είναι άλλωστε περίεργο, τα αδέρφια όταν έχουν πάνω κάτω την ίδια ηλικία αγαπιούνται πολύ, δεν κάνουν το ένα χωρίς το άλλο και τσακώνονται ακόμη και για τα πιο απλά πράγματα, πόσω μάλλον για τα «σοβαρά», όπως είναι ένα παγωτό σοκολάτα με σιρόπι φράουλας και μπισκότα, το οποίο ο Γιώργος έπρεπε να βλέπει από μακριά γιατί εγώ δεν έπρεπε να τρώω παχυντικά πράγματα.

Από τη στιγμή που η μάνα μου το 'βαλε σκοπό να με αδυνατίσει, για τον Γιώργο ήμουν η «χοντρή» που εξαιτίας της στερούνταν κι εκείνος λιχουδιές. Ήταν αρκετά έξυπνος για να μην τον παραμυθιάζονε, πως όλο αυτό γινόταν με μοναδικό σκοπό να μη γίνει χοντρός κι ο ίδιος.

Όταν πήγε στο δημοτικό κι έμπλεξε με τα άλλα αγόρια, έγινε χειρότερος. Μαζί με την απαγορευμένη λέξη από «μα...» –μόνο έτσι μπορούσαμε να αναφέρουμε μπροστά στους μεγάλους το «μαλάκας»–, είχε εμπλουτίσει το λεξιλόγιό του και με άλλες βροσιές τις οποίες χρησιμοποιούσε κάθε φορά που αρπαζόμαστε. Είχε ένα μεγάλο ρεπερτόριο από χοντρή, βαρέλω, αμπλαούμπλα και άλλα σχετικά, έτσι και γκρέμιζα κατά λάθος

ή και εξεπίτηδες κάποιο απ' τα παιχνίδια του. Εγώ τον ανταπέδιδα τα ίσα, φυσικά, με κάτι σαν τσιτσιφρίγκε και όρθιε σκελετέ – ο Γιώργος παραήταν αδύνατος ή, τουλάχιστον, έτσι φαινόταν στα μάτια μου.

Ήμουν σε μια ηλικία που τα κιλά των παιδιών απασχολούν μονάχα τις μαμάδες τους. Έτσι πίστενα, τουλάχιστον, αφού κανένας από τους άλλους, ιδιαίτερα από τους άντρες του σπιτιού, τον μπαμπά, τον παππού, τον κυρ Θεμιστοκλή, δεν είχε ποτέ ασχοληθεί μαζί τους.

Ξαφνικά όλα όσα έμοιαζαν απλά, κάτι σαν το «Αχ, Κέλλυ, βάρυνες» μπροστά στο γκισέ του τζαμαδικού που ξεχνιόταν μαζί με τον θόρυβο του μαγαζιού όταν ανεβαίναμε με τη γιαγιά στο σπίτι και κλείναμε την πόρτα πίσω μας, είχαν μπαστακωθεί στην καθημερινότητά μου μπελάς πάνω απ' το κεφάλι μου.

Απαγορευόταν να συνεχίσω να είμαι χοντρή! Αυτό έλεγαν όλοι τους. Όμως αυτό εμένα δε μου άρεσε καθόλου.

Στο δωμάτιο της γιαγιάς Καλλιόπης οι κουρτίνες που κρέμονταν μπροστά στην μπαλκονόπορτα είχαν επάνω τους δυο πλεχτά αγγελάκια. Μια καρδιά στη μέση και δυο αγγελάκια δεξιά κι αριστερά ανάμεσα σε γιρλάντες με λουλούδια που έφταναν ως τα μεταξωτά κρόσσια που άγγιζαν το γυαλισμένο ξύλινο πάτωμα. Η Κέλλυ είχε ακούσει πολλές φορές τη Λίλη, την κολλητή της μαμάς της, να λέει πως είναι όμορφη σαν «αγ-

γελάκι της Αναγέννησης». Είχε ρωτήσει μια φορά τη γιαγιά Καλλιόπη τι θα πει αυτό κι εκείνη της έδειξε τις πλεχτές κουρτίνες. «Να, κάπως έτσι» είπε κρατώντας ακόμη την κουτάλα που ανακάτευε τη σούπα για να μη μείνει η ερώτηση της εγγονής της αναπάντητη μέχρι να γίνει το φαγητό.

Η Κέλλυ κοίταξε τον εαυτό της στον καθρέφτη. Γύριζε μια από δω μια από κει προσπαθώντας να σταθεί όπως τα αγγελάκια αγκαλιάζοντας την κουρτίνα.

«Ίδια!»

Για άλλη μια φορά είχε βγάλει το ίδιο συμπέρασμα. Δεν είχε αλλάξει καθόλου από τότε που την έλεγαν «αγγελάκι», ούτε τα μαλλιά της είχαν πάψει να είναι ξανθά ούτε τα μάτια της είχαν γίνει μαύρα από γκριζογάλανα. Είχε ψηλώσει, βέβαια, και ίσως να είχε παχύνει λιγάκι. Κατά τα άλλα ήταν η ίδια Κέλλυ, η οποία δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί με το που πήγε στην τρίτη δημοτικού είχε ξεκινήσει όλη αυτή η φασαρία που κατέληγε στο μέτρημα κάθε μπουκιάς την οποία πήγαινε να βάλει στο στόμα της.

Ένωθε αδικημένη. Μα τι είχε κάνει επιτέλους για να την τιμωρούν μ' αυτό τον τρόπο;

Μέσα στην τιμωρία ήταν και τα άνοστα τوست με το κίτρινο τυρί χωρίς λιπαρά, τα μπιφτέκια χωρίς πατάτες τηγανητές, τα φασολάκια που σιχαινόταν, το σιφό και άνοστο φιλέτο κοτόπουλο.

Μαζί με τη δίαιτα ήρθε και το μπαλέτο. Στη σχολή που έγραψαν την Κέλλυ υπήρχε ένας πελώριος κα-

θρέφτης που έπιανε ολόκληρο τον έναν τοίχο της αίθουσας του χορού. Η Κέλλυ έβλεπε τον εαυτό της να χοροπηδάει στριμωγμένη στο ροζ κορμάκι υπακούοντας σε εντολές με παράξενα ονόματα τα οποία δεν είχε καμιά διάθεση να μάθει. Δεν της άρεσε το «στρίμωγμα», προτιμούσε το κολυμβητήριο, εκεί που πήγαινε και ο Γιώργος, όμως το κολύμπι «δεν αδυνατίζει», έτσι έλεγε η μάνα της που την περίμενε υπομονετικά να τελειώσει καθισμένη με τις άλλες μαμάδες στο ωραίο γαλάζιο σαλόνι της σχολής. Έλεγε, μάλιστα, πως είχαν αρχίσει να το αρχίσουν, άλλα κοριτσάκια ήταν κιόλας «φούξια» – οι τάξεις στο μπαλέτο πήγαιναν με τα χρώματα. Πρώτος χρόνος ροζ κορμάκι, δεύτερος γαλάζιο, τρίτος φούξια και πάει λέγοντας, όμως η Κέλλυ δε θυμόταν να έχει γίνει ποτέ πριν συζήτηση για μπαλέτο στο σπίτι τους.

Ήταν λες και μετά τον θάνατο της γιαγιάς η μάνα της είχε ανοίξει ένα βιβλίο όπου φύλαγε εκκρεμότητες με σκοπό να τις τακτοποιήσει μεθοδικά μία μία. Πέρα από το ότι η Κέλλυ έπρεπε να αδυνατίσει οπωσδήποτε, ήταν και ότι τα φορητά τούς έκλειναν την είσοδο του σπιτιού, ότι το σπίτι ήταν παλιό, με ένα σωρό ελλείψεις, ότι η γειτονιά όσο πήγαινε «πάλιωνε» κι αυτή, υποβαθμιζόταν, και στο τέλος θα έμεναν εκεί μονάχα μαγαζιά χονδρικής και μάντρες με υλικά οικοδομών. Αν όταν τα έλεγε αυτά τύχαινε να βρισκείται μπροστά ο παππούς, μασουλούσε φουρκισμένος τα μουστάκια του μουρμουρίζοντας «δουλειά δεν εί-

χε ο διάλογος» και κάτι για το χωριό της, που η Κέλλυ δεν μπορούσε να το ξεχωρίσει γιατί το έλεγε ακόμη πιο σιγά – ούτε που την ένοιαζε, στο κάτω κάτω, δουλειές των μεγάλων.

Όμως το ότι η μάνα της είχε βάλει στόχο να την αδυνατίσει πριν τελειώσει το δημοτικό την ένοιαζε και με το παραπάνω.

«Να αδυνατίσεις, να δεις τι όμορφη που θα γίνεις!» έλεγε.

Και η Κέλλυ αναρωτιόταν: πότε είχε πάψει να είναι όμορφη; Γιατί εκείνη έτσι τον θυμόταν πάντοτε τον εαυτό της. Όσο κι αν στεκόταν και ξαναστεκόταν μπροστά στον παλιό καθρέφτη, όσο κι αν συγκρινόταν με τα αγγελάκια στην κουρτίνα της γιαγιάς Καλλιόπης, δεν μπορούσε να βρει την απάντηση.

Τώρα που η μαμά της δε δούλευε πια είχε πολύ ελεύθερο χρόνο. Όταν η Κέλλυ κι ο Γιωργάκης δεν είχαν σχολείο, τους έπαιρνε μαζί της στις βόλτες στα μαγαζιά, στα ψώνια, στις συναντήσεις με τις φιλενάδες της. Αυτές οι βόλτες κατέληγαν συνήθως σε κάποια καφέ-τέρια, με τις φιλενάδες της μάνας της, μερικές ούτε που τις είχε ξαναδεί η Κέλλυ, να πίνουν καφέδες και πράσινο τσάι, κι εκείνη με τον αδερφό της, παρά τις διαμαρτυρίες του Γιώργου, χυμό. Παρ' όλα αυτά, δεν μπορούσε να μη ρίχνει ματιές στα παγωτά ή τις βάφλες που σερβιριζόνταν σε κάποια απ' τα διπλανά τραπεζάκια. Κοιτούσε τους αποδέκτες προσπαθώντας να τους «ζυγίσει» στην κυριολεξία, και είχε κα-

ταλήξει στο συμπέρασμα πως κάποιοι άνθρωποι ή δεν είχαν ζυγαριά στο σπίτι τους ή την έγραφαν στα παλιά τους τα παπούτσια. Προσπαθούσε, προσπαθούσε, όμως κανένας απ' όλους αυτούς τους παχουλούς που έτρωγαν γλυκές κρέπες ή παγωτό δεν της φαινόταν άσχημος ή, τουλάχιστον, τόσο απωθητικός ώστε να μη θέλει με τίποτε να του μοιάζει. Και κανείς τους δεν ήταν πεθαμένος σαν τη γιαγιά της την Καλλιόπη, ήταν όλοι τους μια χαρά ζωντανοί και χαρούμενοι, μεγάλοι και παιδιά.

Μία απ' αυτές τις φορές ρουφούσε με το καλαμάκι ό,τι είχε απομείνει απ' τον χυμό της ρίχνοντας λοξές ματιές στη βιάφλα με παγωτό που έτρωγε μια μαμά με τον γιο της δυο τραπεζάκια πιο κει. Το αγοράκι τής θύμιζε τον Φάνη όταν τον πρωτογνώρισε στο σχολικό, στρουμπουλό με ροζ μάγουλα, όπως συνέχιζε να είναι ακόμη. Η Κέλλυ είχε γνωρίσει τη μαμά του σε μια σχολική γιορτή κι είχε πάει στο σπίτι τους σε ένα τέλειο πάρτι που είχαν οργανώσει οι δικοί του για τα γενέθλιά του. Η μαμά του Φάνη τον αγαπούσε πολύ, η Κέλλυ ήταν σίγουρη. Παρ' όλα αυτά, ο Φάνης στα διαλείμματα συνέχιζε να βγάζει απ' τις τσέπες του πότε μια γκοφρέτα, πότε καραμέλες, πότε σπιτικά κρουασάν, αυτά με τη γέμιση φράουλας που έφτιαχνε η μαμά του επειδή του άρεσαν πολύ. Εκείνον κανένας δεν προσπαθούσε σώνει και καλά να τον αδυνατίσει. Ξαφνικά της ήρθε στο μυαλό κάτι που τις τελευταίες μέρες στο σχολείο ήταν πολύ της μόδας να το λένε,

ακόμη κι όταν δεν ταίριαζε απόλυτα με την περίσταση. Μια «φλασιά»! Η μαμά του Φάνη, που τον αγαπούσε όσο και η δική της, ξεκαθαρισμένο αυτό, δε θα τον άφηνε να κουβαλάει στις τσέπες του γκοφρέτες ούτε θα του έφτιαχνε κρουασάν φράουλας εάν έτσι του έκανε κακό.

Άρα δεν ήταν ότι η δική της μαμά φοβόταν μην πεθάνει η Κέλλυ σαν τη γιαγιά Καλλιόπη και γι' αυτό επέμενε να την αδυνατίσει. Απλώς είχε «κόλλημα» με τους αδύνατους!

Η Κέλλυ απορούσε πώς δεν το είχε σκεφτεί τόσο καιρό. Όλοι οι άνθρωποι έχουν κάποιο κόλλημα, ακόμη κι ο κυρ Θεμιστοκλής, πόσες φορές δεν είχε ακούσει τους δικούς της να λένε πως έχει κόλλημα με το νησί του. Δεν υπήρχε τίποτε κακό σ' αυτό, αρκεί το δικό σου κόλλημα να μη θέλεις να το επιβάλεις σε κάποιον άλλο. Η Κέλλυ ένιωσε ένα μεγάλο βάρος να φεύγει από πάνω της.

Η μάνα της είχε άδικο όταν επέμενε πως έπρεπε να την κάνει «από μπαλόνι άνθρωπο». Άνθρωπος ήταν, και μάλιστα μια χαρά, όπως τόσοι άλλοι παχουλοί. Και ήταν ακόμη πιο άδικο να στερείται όλα τα νόστιμα πράγματα που της άρεσαν μόνο και μόνο γιατί είχε κόλλημα με το αδυνάτισμα. Όμως δεν ήταν παππούς να της κόβει τον βήχα κάθε φορά που προσπαθούσε να επέμβει στο δικό του κόλλημα, το σπίτι, δηλαδή, και το τζαμάδικο, δεν μπορούσε να μουρμουρίζει πίσω απ' την πλάτη της «δουλειά δεν είχε ο διάο-

λος» ούτε είχε μουστάκια σαν τον παππού για να τα μασουλήσει. Μπορούσε όμως να κάνει κάτι ακόμη καλύτερο. «Αφήνουμε το καράβι να πάει με τον καιρό». Η Κέλλυ θυμόταν πως το 'λεγε αυτό η γιαγιά για τη μαμά της, πως είχε έναν τρόπο, δηλαδή, να αποφεύγει τη σύγκρουση με τους άλλους, να ξεγλιστράει και στο τέλος να γίνεται πάντα το δικό της.

Η Κέλλυ μπορούσε λοιπόν μια χαρά να κάνει κι εκείνη το ίδιο. «Αφήνουμε το καράβι να πάει με τον καιρό».

Εξαιτίας της «δίαιτας της Κέλλυ» στο σπίτι τους δεν έμπαινε πια γλυκό εκτός απ' τις γιορτές. Κάτι σοκολατάκια, όμως, κρυμμένα για ώρα ανάγκης, και τα σακουλάκια με τους ξηρούς καρπούς η μάνα της δεν ήταν εύκολο να τα ελέγξει ούτε τις φέτες του ζαμπόν στο ψυγείο ούτε το παγωτό που έφερνε κάθε τόσο απ' τον «Βλάχο» ο κυρ Θεμιστοκλής. Η Κέλλυ μπορούσε να μπουκώσει μια κουταλιά της σούπας παγωτό απ' το μπολ στην κατάψυξη, να ξεπλύνει το κουτάλι και να το βάλει γρήγορα γρήγορα στο συρτάρι όσο η μαμά της μιλούσε στο τηλέφωνο ή έκανε μπάνιο. Μπορούσε να μασουλήσει χωρίς να την πάρει είδηση κανείς μια χούφτα ξηρούς καρπούς, τα κουφέτα απ' την μπομπονιέρα του γάμου στον οποίο είχαν πάει οι γονείς της την προηγούμενη Κυριακή ή τα μπισκότα που είχε ανακαλύψει ψηλά σε ένα ντουλάπι. Η «επιχείρηση» πήγαινε μια χαρά. Κατά τα άλλα συνέχιζε να τρώει στα φανερά αυτά που της έδινε η

μάνα της, άνοστα τοστ και γιαούρτι με 0% λιπαρά και κάτι τσιγκούνικες μερίδες απ' το παστίσιο της Κυριακής, τάχα μου πως δεν της στερεί κανείς τίποτε. Και ούτε γάτα ούτε ζημιά. «Αφήνουμε το καράβι να πάει με τον καιρό».

Όσο μεγάλωνε η Κέλλυ τόσο το σύστημα προχωρούσε και βελτιωνόταν.

«Τι φάγατε;» τη ρωτούσε τάχα αδιάφορα η μάνα της όταν πήγαινε να την πάρει από τα γενέθλια κάποιου συμμαθητή της.

«Εγώ μπουκίτσες κοτόπουλο, ένα μικρό κομματάκι τούρτα και κόκα κόλα λάιτ» απαντούσε η Κέλλυ.

Η κόκα κόλα λάιτ ήταν το μόνο αληθινό. Σιγά μην της έλεγε πως δεν είχε αφήσει λουκανοπιτάκι για λουκανοπιτάκι.

«Α, ωραία, μπράβο» έλεγε τότε η μάνα της, όμως εκείνο το «ωραία» περισσότερο στο «μακάρι να μπορούσα να το πιστέψω» πήγαινε.

Άλλωστε ήταν ολοφάνερο, η επιχείρηση δίαιτα κάπου έκανε νερά, δεν παχαίνει κανείς με σκέτο κοτόπουλο και για κολατσιό στο σχολείο τοστ με φιλέτο γαλοπούλα απ' το σπίτι.

Τώρα είχε προστεθεί και το χαρτζιλίκι, που όσο μεγαλώνει δικαιούται να έχει ένα παιδί και να το χρησιμοποιεί όπως εκείνο νομίζει καλύτερα. Η Κέλλυ ξόδευε όλο το δικό της σε κάθε τι που ήταν απαγορευμένο στο σπίτι της. Ήταν σίγουρη πως αν υπήρχε και η παραμικρή πιθανότητα να της στερήσουν

το χαρτζιλίκι χωρίς να «γίνουν ρεζίλι» στους συμμαθητές της, η μάνα της θα το απαιτούσε κι αυτό, ιδιαίτερα όταν πήγαιναν με το σχολείο στο θέατρο ή εκδρομή.

Όμως κάτι τέτοιες φορές δεν άντεχε να κάνει την αδιάφορη. Δεν τη ρωτούσε «τι φάγατε», περνούσε κατευθείαν στην «κατήχηση».

«Κέλλυ μου, κάνουμε τόση προσπάθεια να μην κουβαλές αυτά τα κιλά στην εφηβεία και μετά σε όλη σου τη ζωή. Καταλαβαίνω, όταν είσαι με τα άλλα παιδιά μπαίνεις στον πειρασμό, όμως δεν είναι κρίμα μετά από τόση προσπάθεια που κάνουμε;» έλεγε με ύφος ανθρώπου απογοητευμένου φρικτά, για να συμπληρώσει: «Και μη δοκιμάσεις να το αρνηθείς, επειδή δηλαδή πήγατε με το σχολείο στο θέατρο έπρεπε να κάνεις όλο σου το χαρτζιλίκι πατατάκια;».

«Μαμά, άσε με!»

Η φρόση είχε αντικαταστήσει το κατσούφιασμα των παιδικών της χρόνων κάθε φορά που η μάνα της αρνιόταν να της πάρει παγωτό ή όταν της έβαζε λιγότερο απ' όλους φαγητό στο πιάτο.

«Μαμά, άσε με!»

Θα μπορούσε να της πει πως ήταν ένας τύραννος που την έπνιγε, την καταπίεζε, όμως δεν είχε κανένα περιθώριο γι' αυτό. Γιατί η μάνα της την «άφηνε» λίγο πριν εκραγεί μετά από κάθε τέτοιο καβγά. «Άφηνε το καράβι να πάει με τον καιρό» για να ψιθυρίζει ύστερα κρυφά στη Λίλη, την κολλητή της, «Αχ, αυτό

το παιδί», και να συνεχίζει να της ετοιμάζει για φαγητό κοτόπουλο ψητό και μπιφτέκια με πρασινάδες.

Δεν είχε επιμείνει καν να πάνε σε κάποιο διαιτολόγο, ήξερε πως ο παππούς θα το θεωρούσε υπερβολή. Γιατί έτσι ήταν φτιαγμένη η μάνα της Κέλλυ, να βολεύει τα πράγματα για να αποφεύγονται οι εντάσεις, να κρύβει τα άσχημα «κάτω απ' το χαλί» και να αφήνει «το καράβι να πάει με τον καιρό». Το βασικό στη ζωή είναι «να περνάς καλά», όπως έλεγε κι ο πατέρας της. Ειδικά σ' αυτό ταίριαζαν απόλυτα οι δυο τους.